

Básnické spisy

**Otokar
Březina**

**Otokar
Březina**

Básnické spisy

Tajemné dálky / Svítání na západě /
Větry od pólů / Stavitelé chrámu / Ruce /
Torzo šesté knihy básní

ČESKÁ KNIŽNICE

Vydávají Nadační fond Česká knižnice, Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.,
a vydavatelství Host

www.kniznice.cz

Ústav pro českou literaturu
Akademie věd ČR

Akademie věd
České republiky

Strategie AV21

Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

Publikace vznikla v rámci výzkumného záměru Ústavu pro českou literaturu
Akademie věd České republiky, v. v. i., (RVO: 68378068).

Při práci na publikaci byly využity zdroje výzkumné infrastruktury
Česká literární bibliografie (kód ORJ: 90136).

Vychází s finanční podporou Akademie věd ČR a Ministerstva kultury ČR.

Edici Miroslava Červenky a Břetislava Štorka k vydání připravili Tereza Nováková,
Jiří Flaišman a Michal Kosák

Komentář Josef Vojvodík

Vědecká redakce Daniela Iwashita

Editors © Miroslav Červenka a Břetislav Štorek heirs, 2021

Editorial notes © Tereza Nováková, Jiří Flaišman, Michal Kosák, 2021

Commentary © Josef Vojvodík, 2021

Cover photo © Galerie hlavního města Prahy, 2021

© Nadační fond Česká knižnice, 2021

© Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., 2021

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2021 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-1185-3 (PDF)

TAJEMNÉ DÁLKY

Ó sílo extází a snů, z níž umění
plá barev vějířem a v tónech burácí!
Tvým kouzlem z myšlenek se záře pramení,
jak z éteru se světlo nítí vibrací.
Na obět duše mé svůj žhavý sešli přívál,
ó moci vítězná, jež v inspiraci pláš,
jak v oltář kamenný se oheň z nebe slíval,
když obět krvavou naň kladl Eliáš!

V mé duši smutek dlí a hořké vůně teskné,
myšlenka má je voskovicí světla mdlého,
jež v těla svícnu nečistém se třesouc leskne
na oltář věčný postavena Neznámého.

Žen žhavý ret mé krve vášní neroznítíl
a lásky šílenství mi v zracích nezaplálo,
žár bílý rozkoše mi v nervech nezasvítíl
a vůní přátelství jsem v žití vdýchal málo.

Sám v tiché klauzuře jsem počet žití řešil
a jenom nad svých snů jsem záhonem se shýbal,
více nežli v životě jen v myšlenkách jsem hřešil
a přelud miloval a páru tuh svých líbal.

Mé jaro bylo smutnou, elegickou písní,
již tichým tremolem mi život zahrál flétnou,
a dny mých radostí, jak v trávy trs, jenž tísnil
se při zdích, ve dlažbě, když kapky rosy slétnou.

Mé vzpomínky jsou bez barev a beze vláhy
jak protěž v herbáři, jenž bílou plísňí dýše;
nakyslý parfém chudoby jsem dýchal záhy
a ponížených žeň jsem klidil na své líše.

Zář grandiózní vesmíru když v zrak mi padla
sil věčných tajemství a osnovami světla,
v mou duši odražená kosmu od zrcadla
v ohnisko palčivé a krvavé se střetla.

Puch krve sražené jsem dýchal z dějin zvěstí
a hrůzu Neznámého z vlastní duše hloubi,
a zřel jsem v žití hru, kde bledý přelud štěstí
jak v perleti se lomem vrchních vrstev snoubí.

Netoužím žízně své u žití svlažit břehů,
jak Gedeonův voj u zdrojů píti z dlaně:
paprsků mystických jsem v duši sebral něhu
a v chrámu Tajemství jsem klekl zadumaně.

Je smutna duše má a plna vůně teskné,
má myšlenka je voskovicí světla mdlého,
jež v těla svícnu nečistém se třesouc leskne
na oltář věčný postavena Neznámého.

Ó sílo extází a snů, z níž umění
plá barev vějířem a v tónech burácí!
Tvým kouzlem z myšlenek se záře pramení,
jak z éteru se světlo nítí vibrací.
Na oběť duše mé svůj žhavý sešli příval,
ó moci vítězná, jež v inspiraci pláš,
jak v oltář kamenný se oheň z nebe slíval,
když oběť krvavou naň kladl Eliáš!

Moje matka

Šla žitím matka má jak kajicnice smutná,
den její neměl vůně, barev, květů, jasu:
plod žití suchý jen, jenž jako popel chutná,
bez osvěžení trhala se stromu času.

Prach ostrý chudoby jí v tváři krásu šlehal
a řezal do očí a v slzách zánět hasil,
jak samum v závějích se v její cesty sléhal
a ve svých vlnách umdlené jí sklenul azyl.

Pod tíží tmavých let svou nakláněla šíji,
žeh práce žíravý jí z nervů svěžest leptal,
smrt svoji líbala a v těžké agonii
ret její s úsměvem jen slova díky šeptal.

Na vlhký mramor chrámů klekávala v snění
v hrobových vůních voskovic a před oltáři
a vonných útěch déšť i vizi vykoupení
v své duše kalich chytala jak rosnou záři.

Ó matko má, dnes v světlo proměněná,
ty šípe zlatý, vystřelený do ohniska
Tajemství věčně planoucích! Zvuk tvého jména
na našich vlnách dochvěl se, však vím, jsi blízka!

Tvé mrtvé krve vychladlé jsem bledým květem,
jenž vláhou zraků tvých se rozpučel a vzrůstal:
chuť trpkou života svým vlíbalas mi retem
a твоjím dědictvím mi v duši smutek zůstal.

A půlnoc zelená když svítí nočním tiším,
ty z hrobu povstáváš a se mnou lože sdílíš;
v svém dechu známý rytmus tvého dechu slyším
a vlnou mého hlasu oživená kvílíš.

V mých žilách zahřívá se teplo tvého těla,
tvých zraků tmavý lesk se do mých očí přelil,
žeh víry mystický, jímž duše tvá se chvěla,
v mé duši v oheň žíhavý a krvavý se vtělil.

A jako tvoje kdys i moje cesta smutná:
bez vůně den je můj, bez barev, květů, jasu;
plod žití suchý jen, jenž jako popel chutná,
tvým stínem ovíván se stromu trhám času.

Mrtvé mládí

Na starém pianě, v kovových strunách spících,
jak z rozvlnění harf jsem slyšel rytmů spád,
jenž slznou rosou tónů mdlých a žalujících
se věšel na strun jemně vibrující drát.

V mé duši myšlenka jak těžká vůně vstala,
a píseň, v mládí svém již slýchával jsem pět,
do tváří dýchla mi a za ruku mě jala
a ztichlých do zahrad mě vedla zašlých let.

Hrou třpytných konstelac se nebes krása skvěla,
do času ztichlých vod z ní kapal hvězdný čar,
kde v rakvi skleněné jak světíc mrtvá těla
mé mládí leželo v rubáši zhaslých jar.

Pel zrůžovělých snů mu vzkvetl v lící ovál
a slz mých tvrdý skvost mu spjal se v diadém
na svěžích údů jas, jež balzamoval
jsem čistých vzpomínek svých vonným pokladem.

A teplo mrtvých vnaď, jež kynulo mi svěží
pod různým závojem, jež dnů mých úsvit tkal,
žár dlouhých pohledů, jež zhaslé v duši leží,
a mrtvé polibky, jichž nežehl mě pal;

krev hroznů zahořklá, z níž nadšení jsem nesál,
a oheň objetí myšlenkou vychladlý,
děšť květů odvátych, jenž jednou v klín mi klesal,
však tknutím ruky mé umíral uvadlý;

žeh rozedněných zor, jenž tvář mi nezrůměnil,
mdlý plamen rosných duh, jenž nezkoupal mě v chlad,
svit zašlý bílých dní, jež čas mi v noci změnil
jak noci jasný mír v den kalný beze vнад,

vše vzplálo v duši mé a v hudbě mrtvých přání
zaštkáním smrtelným se třáslo ozvěnou;
nad mládí mrtvolou jsem stanul v zadumání
jak milenec nad mrtvou dívkou svedenou.

Žeh bílý světla...

Žeh bílý světla v lampě mé duše jsi stáh,
že v agonii rudé krvácí do šera.
Pod zvlhlými klenbami dní jdu v myšlenkách
jak chodbami opuštěného kláštera,

kde o fresky stěn tříští se vlny soumraku
a zapomenuté legendy v zčernalých rámech se tmí
jak okna prolomená v staletí zázraků
do zasmušilých horizontů Tajemství.

A v kouřících dálkách, kde zsinale mlhy se strou
nad arkýře paláců a v bulvárů ruch,
vítězný život zmítá se a kypí vířící hrou
v bizarních pěnách vášní a síly a tuh;

žen ohnivé pohledy jiskrami prší do žádostí těl,
spálená síla nervů pod lebkami tlí
a v tisících iluzí jástot a úzkost a žel
třese se na napjatých strunách Tajemství.

Žeh bílý světla v lampě mé duše jsi stáh,
že v agonii rudé krvácí do šera.
Pod zvlhlými klenbami dní jdu v myšlenkách
jak v kvílících melancholiích večera

a naslouchám hodinám Veliké Noci, bijícím tmou,
až z věží věčného Města v kovových slzách se schví
jak matutinum andělů v čekající duši mou
ráz hodiny mé poslední, Angelus Tajemství.

Přátelství duší

Nám v jediný refrén roztála romance mládí. V šer dnů
pohledy naše se líbaly jak v jediném objetí zachvění dvojí.
S rozkoší dýchal jsem vůni tvé krve a v zahradách snů
jak milenku u pějících vod má duše hledala tvoji.

K nám mluvila touha a vášně, hrůza a síla a hřích
i zastřené tajemství zkamenělé přírody jedinou řečí;
má myšlenka s tvou měla na tváři jeden jiskřivý smích
i stejně stažení svalů a zblednutí bolestnou křečí.

A nádheru nocí dušema dvěma jsem jímал a sál,
jemné fluidum hudby chytil jsem dvojí nervovou spleť,
a zázrak krásy, dvojmým vězněný zrakem, v smutku mém hrál,
jak paprsek dvojitě broušeným sklem když rozžhaven sletí.

Dnů zetlelých mlho, jež házíš do duší rozklad i žel!
Neznámých moří mrtvých výpary žhoucí a solné,
v nichž vadnou aleje rozvitých nálad a žíravý pel
do květů na růžové zvlnění vůní se sráží a prolne!

Kdo rozložil slitá dvě světla? Kdo úsměv můj v tváři tvé zhas?
Kdo našemu hlasu dal cizí přízvuk, že smyje se s duší?
Kdo ochromil jemné chvění dotyku? A hodil tajemný kvas
do našeho vína, jenž jeho žehnutí opojné ruší?

Proč v sadě mém záhon tvých lilií léta vypráhl zmar?
Jak plououcí ostrov urvaný z břehu mizíš mi v dáli.
Ve vůni vzpomínek mých zhořkl tvých esencí čar,
v němž hvězdy minulých nocí a záře mých úsvitů vtály.

A cizí mi touha tvá jak žena, z níž piješ rozkoš svých dnů.
Z mých očí již neřine příval tvých slzí v bratrském zdroji
a jenom nad hroby minulých jar, na hřbitovech snů,
jak fantom milenky mrtvé má duše potkává tvoji.

Tichá bolest

Po černém koberci, jež k mému loži stínem
v šat vonný kašmíru Noc tkala kyprou vlnou,
tys přišla, Milá má, a nalilas mi vínem
svých retů hořkou číši plnou.
Mé tělo projalas jak bledá záře divem,
v mých nervech hořelas jak umírání pocit,
a pohřben v loktech tvých jak v chladném hrobě živém,
pod tíží polibků jsem unavený procit.

Ó vteřin propasti, jež dálkou let jsem měřil,
ó prchlá vůně jar na krůpěj vteřin slitá!
Snů našich záclonou se zážeh věčna šelil
jak den, jenž na východě svítá;
a k točnám tajemství šlas ruku v ruce se mnou,
kde z lustrů zářivých do jisker, hran a fazet
hrál zázrak Věčného, na nebes líchu temnou
jak zrní safírů a bílých ohňů naset.

Kdy sedlas k pianu, že po klávesů sněhu
tvá ruka chvěla se, na vlnách luny plání?
A pělás život můj, večerů mrtvých něhu,
romanci snů a odříkání?
Mých hodin spící sbor v tvé hudby náraz ožil,
jak zvonů stříbrných Angelus roztál tichem
i píseň krve mé, již žhavým rytmem do žil
mi mládí vlévalo a skandovalo smíchem.

Bol tužeb spálených z tvých tónů kouřil v dýmu,
v kadencích rekvíí, jak slzy v tváři zasech',
a v žeň mou uzrálou trás touhu k Nejvyššímu
jak rosu sladké many v klasech.

Mdlou vůní dýchal čas, když píseň tvá jím chvěla,
ve hrozny cizích vín se slila květem taktů,
a dávných slunci žár i nocí hvězdná čela
v tvých rytmech zhlížela se černém kataraktu.

Pak v tóny tajemné strun zvířením jsi sáhla,
až množstvím výchvějů se vzňaly modrým jasem
na žhavou osnovu. Však oněmělá táhla
tvá hudba Neznámého hlasem
v mém sluchu smrtelném. Pod klenby ticha kanul
mé duše ztlumen pláč a v mlčenlivém stesku
až v okna andělů jak obět vůně vanul
žal budoucích mých dní a ozon příštích blesků.

Vzpomínka

A. P.

Rytmem vašeho kroku a zmlženým rozechvěním hlasu
(v němž dřímou slova zapomenutá) vždy do žáru mi vzeplá
doutnající západ onoho dne a v zelenavém jasu
žene na mne oblaky vůní a mámivého tepla.

Po leta ve mně zrály ty vůně. A dnes, když je cítím,
otázka mrtvá a oněmlá se kouří z jich tlení,
myšlenky sladkost, jež příliš pozdě roztála žitím,
hořící olej odkvetlých oliv. A brázdami snění

za noci pluji s vln písni, jež stříká pod vesel mých metrem,
a pod hvězd prostřenou mapou v dál zapadlou nesen,
a cítím, jak z ostrovů opuštěných do tváře dýchá mi větrem
mír cypřiší v květu, prohřátých stínů a planoucích vesen.

Den výroční

Známa cesta, kterou jsem šel, se změnila v mých zrácích.
Stromy vyrůstaly přede mnou z vyhaslého sněhu
jaksi jiné než jindy. V zelených svitech tlel západ,
hranice vyhaslá mrtvého dne, podivně smutný.

Ocelovým, svírajícím se kruhem úžil se obzor. Tma zrála.
Černá bratrstva lesů, zřel jsem, klekala k zemi
jak k chóru modliteb za zemřelé. Příkrov nebe se nížil
nad mojí hlavou, jak stlačen a dolů vypjatý šerem.

A ticho se kouřilo z dálek, padalo z výší a příšerně slavné
dusilo kroky. Šeptem úcty třásl se hlas mé duše.
(Bylo něco mdlého ve vzduchu, jak jeho svěžest by vpila
žhavá žízeň rozžatých hromnic.)

Toť čas, z něž jindy s rozkoší tesknou jsem dýchal
dlouhé umírání barev a světel a naslouchal hudbě
blížících se stínů. Tajemný smysl mluvíval ke mně
z těsné blízkosti noci, oddech věčného snění.

Dnes úzkost mi ovála tváře. A dávno zapadlá léta
se zdvihla v mé duši. Dech vlastní zdál se mi cizí,
jak někdo by vedle mne kráčel neviditelný
a známým dotykem sevřel mi chvějící se ruku.

Och ano, Svatá! Tvá slavnost dnes v zahradách věčných!
Mši zádušní to pějí mé myšlenky jak zvlněným chórem
v teplý pláč voskovic, kde rudá krev přetéká z číše
věčného světla v tvůj oltář, zastřený černě.

Van studený smrti dech záclonu stínů v okna mé duše,
modlitba rozjímavé samoty útrpně stiskla mi ruku:
neboť mých vzpomínek řasnaté závoje černé
jsou měkkým ložem, kde provždy vtiskla se forma
tvého mrtvého těla.

Modlitba večerní

Ó smrti živých těl, již noc se stává dnem,
svou šťávu tajemnou lej v moji teplou krev,
svou mdlobou smrtelnou mne spoutej v loži mém,
je měkká náruč tvá jak bílé lokty děv.
Ty vůni zázračná, z níž voní jiný svět,
můj zemský život ztaj a nadpozemský zvlň
a proseb žár a šleh, jenž spaluje mi ret
a v tváři rudý plá, mi v duši ztiš a splň!

V mých očích tmavou svítilnu se, svatá, schyl,
lej nový olej v ni a zapal poznání,
ať zraků paprskem zřím na tisíce mil
v šer mořských pralesů a výšší rozplání;
jak krystal s krystalem se skládá v lůně skal,
jak květů pletivem se prýská barev jas,
jak život vzbouzí se, jenž v lůně hmoty spal,
v bytostech nekonečný květ a vír a kvas.

A silou zvýšenou můj obdař lidský sluch,
ať v rezonanční nástroj se mi promění,
jímž přelévání šťáv a vzrůstu skrytý ruch
jak hudby tajemné ať slyším vlnění;
ať cítím rostlin pulz i hudbu hvězdných dráh,
paprsků světla lom a vzduchu ráz a šum,
motýlů tichý let a v duši hlubinách
myšlenek tajný vznik a zápas, vír a tlum.

Od mojí myšlenky odpoutej zemskou tíž,
ať světla rychlostí prostorem šlehá v let
nad moří zelenou a křišťálovou řiš,
v hloub sopek vyhaslých i v země žhavý střed;

v noc věčnou propastí ať bleskem zaletím,
kde z zřidel ohnivých se žhavý tryská var,
do jeskyň plačících, jichž slzy staletím
v sen tuhnou kamenný pod baldachýnů tvar.

A v točen dlouhou noc, kde věčný led a sních
na skalách z křišťálu polární září plá,
i v jihu smavý kraj, kde odalisek smích
v zahradách sultánů jak hudba vše a vlá,
nad vřavu národů a pouští němý stesk,
kde rytmem zesláblým umírá žití tep,
nad černé pralesy a horských štítů lesk,
nad zeleň prérií a zádumčivou step.

Ať všecko obsáhnu, všech cíle drah a cest,
co vidím žít a mřít a růst a kvést a zrát,
sil živých věčný kruh, jenž konstelace hvězd
v své síti navléká a řídí vzlet a pád,
jenž trpí v duši nám a voní v lilii
a modrým plamenem nad bažinou se skví:
ať douškem jediným já žízniv opiji
na březích věčnosti se vínem Tajemství.

V mé tělo pronikni a v každý nerv a sval
se z tajných zdrojů svých mi rozlej balzámem,
jak láva vytryskni a hoř a teč a pal
v rozkoši šílených vzplanutí neznámém;
až smolnou pochodní žádostí žhavý dech
na popel dohoří tajemným ohněm tvým,
tu dechni v čelo mé a usnouti mne nech
v sen věčný, poslední, z něhož se nevzbudím.

Podzimní večer

Do vzduchu prohřátého hltavě se saje
šedivý příval soumraku a z ohně šlehá
krvavý reflex pokojem. V mé duši taje
ztlumená hudba snů a zádumčivá něha.

Nad pusté hřbitovy své stíny mlha hází,
jak slabý náčrtek ční kříže z šeré kresby;
a v lampách chrámových zář věčných světél vzchází
na zrudlé fresky zdí a na oltární řezby.

Do moře šedých vln se pásy lesů noří
a proudy černých vod se zhustlé ke dnu níží;
zpěv panen klášterních se vlní z oratoří
a k ložím nemocných se těžký spánek blíží.

Na mramor plačící se slzná rosa sedá;
do pláštů šedivých se kostry stromů choulí;
nad zemí obloha jak těžká klenba šedá
a v kámen tesaná se zdvihá dutou koulí.

Do prázdna vtéká čas a chví se noční stíny.
U černých moří prostoru se strhly hráze.
Vystříkla hustá pěna tmy a do hlubiny
zem pohlcená sesmykla se na své dráze.

A z obřích dimenzí do temna pohroužených
jak tisícerých křídel vnímám šum a vání;
v něm slyším jásos duší smrtí vykoupených
a nově narozených úpěnlivé lkání.

Apostrofa podzimní

Dny jasné, říjnové, v nichž září azur čistý
a z větví bronzových se nítí rudé listy,
jež sváty ostrým vanem podzimního dechu
se skví jak vyráženy ze zlatého plechu!
Ve vaší vůni chladné cítím tát a sálat
dech jiter zemřelých a dávno mrtvých nálad,
blesk žlutých polední, kdy slunce žhavý oddech
na štávu sladnoucí se srážel v zralých plodech,
a duše vonných večerů, jež uhořely
v purpurných ohních západu. Z vás oněmělý
sbor ptáků odletlých mi kvílí, jásá, zpívá
orchestrem tónů. Ve vás mísí se a splývá
sen květů uvadlých, šum pokosených klasů,
svit zhaslých barev, smytých nuancí a jasů,
let mrtvých motýlů a kolotavé vření
tisíců zhaslých životů ve zlaté lázni denní!
Sil tajemných, když v mír a v sen a v klid se sepnou,
jste zesláblou a zmírající tepnou!

Dny jasné, podzimní, v nichž září azur čistý
a z větví bronzových se nítí rudé listy,
jež sváty ostrým vanem podzimního dechu
se skví jak vyráženy ze zlatého plechu!
Svůj rozestřete lesk a plajte v chladný říjen
svou září karmínů a minií a sien
a rozlévejte smrt, jež proudem deště kane
vám z třpytných paprsků jak z číše vytepané
ze studeného kovu! Vaše vůně těžká
jak otrávený plyn v mé duši na dně meška
a barev, květů, žití velkou agonii
ze vzduchu vašeho jak hořký nápoj piji!

Siesta

Sen modří šedivých ve stínech sněhu ožil,
však záře usnula ve zrůžovělých žlutých;
ve stolách světla vzduch se v ztuhlých vrstvách složil
a sípot os, jímž kvílí kola větrů, utich.

Klid bílých linií se tiše krajem snoval
v šat slabě vzdmutých ploch a lesů mrtvým ladem;
let ptáků v azuru čar sítě nerýsoval,
dech živých nesrážel se v bílou páru chladem,

jen Velká Myšlenka jak oblak táhla nivou,
hrou stínů mluvila, snem světel, hlasem ticha,
sil sepětím a dominantou zádumčivou,
jež z hudby sněžných vln do lidských duší dýchá.

Březen

Děšť světla krvavý ze slunce ohněm prýštil,
šer věčný prostoru pil jeho nektar lačen;
do modří brunátných se na východě tříštil
a v žhavých úlomech plál štěrbinami mračen.

Dech vlhký vytryskoval z němých rozloh plání
a z boků čerstvých brázd do vzduchu vůni mísil,
vod studený zněl smích a v ozvěn tiché štkání
jak oživený pulz se svěžím rytmem křísil.

A v zemi navlhle a zapařené mízou
dnů příštích dřímal svět, šleh barev, sil a jasů,
tráv šumné království a s atlasovou řízou
sbor teskných lilí a plavé zlato klasů;

mdlý oddech šeříků i loubí modré stíny,
v nichž jednou bílý žár ve žhavém písku usne,
a libel malachit kroužících nad lekníny
ve vlhku teplých par a v lázni vůni dusné;

na květech akátů zor zrůžovělý pocel,
jenž zemi zažehne a rozleje se nachem
v těl brouků tvrdý kov jak v zakalenou ocel
a v křídla motýlů jak jemných barviv prachem;

tep žhavých žádostí, jenž vlny žití vzruší
a prškou jasmínů se v záhon citů slije,
i písňe básníků, jimž analýza v duši
snů svěží akvarel svým chladným deštěm smyje.

Vězeň

V tvých zracích, Nejatá, jsem marně duši koupal,
jak temný oblak mlh nad kraje šíří zaleh:
kouř vlastních myšlenek mi z tvojich vůní stoupal
a vlastní krve vzdech jsem cítil ve tvých žalech.

Mé srdce třáslo se, když k tvému jsem se chýlil,
šer vlastních iluzí jsem z tebe barvou vysál
a vlastní duše hlas z tvých modliteb mi kvílil,
když na svém oltáři mi otevřelas misál.

Ros marné bohatství, jež bílý požár žehne
a v slzách ohnivých na řadrech květů pálí,
i výheň západů, jež teplou krví šlehne,
jak z poraněných žil by stříkala ti dálí,

mlh hábit kající nad nahotou tvých plání
a dusot černých dní, jež slyším z dálky cválat,
tvých stromů němý žal a smutek odkvétání
i třesoucí hlas vod a noci teskných nálad

z mé krve vyrostly. Mým snem jsou barvy žhoucí,
když z hlubin umdlených se zdviháš, smutná, jarem.
Nad výhni duše své do skelné hmoty vroucí
jsem smáčel píšťalu a vydechl tě tvarem.

A v teskném nadšení když vzlétám osvobozen
z tvých loktů vysněných, i tu se zpíjím vínem,
na vlastních vinicích jež uzrálo mi v hrozen,
mou krví zahořklé a mrtvých dnů mých stínem.

Svůj hrad jsem vystavěl na mračné výši spádné,
šer vlhkých katakomb se v jeho skály vrývá
a v klenbách plačících, kde žal a ticho vládne,
zaživa zazděná má píseň nocí zpívá.

Čas lije se prškou mrtvého listí, jež slétla
se stromu tvého. Ó rci, zda duší se vesním
v duh krásu, jež leží v hrobě bílého světla
jak spící sonáta zvuků v mlčení lesním?

V dech kamenných květů, jež jednou dýchaly něhu
na ostrovech propadlých v modrá zrcadla moří,
když zem ještě teplá se třásla v panenském žehu
pod úrodným objetím bílých nocí a zoří

a z uhelných lesů kouřila hrůza a sála
se tajemným fermentem v krvi mladistvých rubín,
z hvězd problémů skvoucích jak signál výstražný plála
tmou nedávno nalitých zraků a do duší hlubin?

Bod oživlý prachu, zvířeny cyklonem věků,
jsem bílý stvol trávy, dušený prérií žití,
a ze stromu tvého slzami horkými teku
jak z rozsedin kůry guma, jež opálem svítí.

Svůj žal jsem položil na stůl tvůj obětní,
ó Teskná v záři hvězd a v světél písni ranní,
jež tiskneš v tajemství svůj prsten pečetní,
paprsků ztlumených a spících zvuků paní!
V květ snění uvadlý tvůj soucit rosou dých
a v lože vlhké slet mi,
když v němé bolesti jsem poklad hodin tvých
jak černé krystaly ti vylamoval ze tmy.

Když střel se blankyt můj mlhami zatížen
nad smutkem neznámých a nepřístupných moří
a sbor mých nadějí jak zástup bledých žen
kol mého lože stál a plakal v tichém hoři,
ze zahrad věčných jar když úsměv vál mi v tváři
jak hudba stínů v sadech
a život můj se třás, jak v jeho zrudlou zář
z bran otevřených Tajemství by průvan zadech.

Když náraz věčných sil mou duši zpěněn vřel,
hnán tíhou zničení a galvanismem bolu,
jenž mlnem žíravým se střebe v život těl
a zemi obíhá od pólu krouže k pólu,
v žeh jisker prokmitá se v řasách jemných cev,
do uzlů žil se slívá
a pulzem zrychleným na žhavou tepe krev
a škálou bolestí po strunách nervů splývá.

A v tichu dráždivém když v němém zápase
vln jemným přílivem narážel v bytost moji,
jak chvění magnetické jehly v kompose
mou duši zastavil a k svému táhl zdroji.

A sklíčen tušením, jež úzkost provází
a v těžký soumrak šíří,
proud jeho cítil jsem, jak v krev mi přechází
a k pólům Tajemství mi žití jehlou míří.

Motiv z Beethovena

To z dálky staletí van tichý v tvář mi nedých,
tvých tónů byl to hlas pod okny duše mé,
jenž na mne volal: Pojď a v svitu září bledých
a v zlatém dešti hvězd se koupat budeme.

Spí vůně v zahradách a blankyt na jezerech,
zor příštích andante do poupat zavřel květ,
spí písňe v teple hnízda a v dále pološerech
vír barev zpěněný kles ke dnu tich a šed.

Par oddech stříbrný nad zemi závoj potáh,
do světla zasnován jak z vláken azbestu,
a v černých táborech žal lesů na samotách
do mechu v umdleném si lehl šelestu.

Tma kleneb závratná nad lustry hvězd se vznesla,
pel prachu kosmický, z ní tichá padá tíž
nad šíří prostorů, kde v dálkách šumí vesla
odplulých staletí. Ó pověz, necítíš,

jak noci narkózou dech unaven se úží?
A lehký šumot snů jak letěl kolem nás
a úsměv jasmínů a bázlivý dech růží
do vání křídel svých ze svého šatu třás?

Vzpomínek červenec jak v duše žár ti vzrůstá,
zdroj zadržovaných sil ti bije v stěny cev,
žeh prudký polibků ti zapaluje ústa
a světlem narudlým ti v žilách svítí krev?

Že pigment zřítelnic ti vnitřní požár prožih,
stín, řetěz kroků tvých, ti rozlomil a sňal
a v duše komnatách na myšlenky tvé ložích
mou spoután hypnózou se položil tvůj žal?

A cítíš Jeho dech, jak z mlží Mléčné dráhy
na rosu stříbrnou se v hvězdný sráží luh,
a touha po smrti jak příliv sladké vláhý
a rozkoš vítězná a černé víno tuh

na ňader úbělích jak spočinutí měkká
a nahých ramen dvou jak chtivé sepětí
v tvou bytost pohnutou a opojenou stéká
ve smyslů umdleném a těžkém zajetí?

Pojď, olej tónů svých jsem nalil v lampy krystal,
z kamenů svítících jsem sklenul kryptu tvou
a z květů zázračných jsem měkký polštář zchystal,
kde v řasy vůní mdlých dáš hlavu zemdlenou.

Pojď, slyšíš zvony mé? Než v procitnutí chladné
žal kouzlem uspaný ti v duši ožije,
má píseň pohřební ti sladká na rty padne
a v jednom pocelu tvé žití vypije.

A jitro věčných dní až vzplá ti zrůměněné
(déšť růží ohnivých), tu bude se ti zdát,
jak kdybys v ložnici měl okno otevřené
a ranních písni mír tě ovál ze zahrad.

Agonie touhy

Zda v pánvích západů vyhasly hořících jantarů víry,
zlat zelený var na popel spálených duh,
a půlnocí svit, jenž modrými parami síry
mlh závoje bílí a hází na zčernalý luh?

Dnes barev necítím dechu, jenž éterný prýští
do duší jak vůně, jíž dýchá tajemství sad:
spí v nervech ruky mé tvarů vlnění příští
a síla, jež tká jim z předených paprsků šat.

Má touha žízněním nadzemských květů a forem
dnes umírá, ve zracích sluncí neznámých zář,
a s voskovic světly táhnou mé myšlenky sborem
a obnášejí jí horečně vznícenou tvář.